

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Metallariis & metallis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96119](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96119)

Bartol. ad Undecimum lib. Cod.

ADDITIO.

ALEX. Et quod hic procedatur sine libello, intelligit gl. in l. ij. s. dies. ff. quis ord. in do. pos. ser. Barr. in l. iij. s. de pignori. z p doc. in l. iij. s. ait p. reo. de re iud. p. re. In l. i. de actio. in prin. in ver. ex quo sequitur q. quando competit officium iudicis. Bloss. vt velle q. sic. in l. i. s. iij. gl. ff. de eden. Contrarium vult gl. in rubri. de inter. actio. in l. i. s. p. p. man. de minoribus ad fi. anth. offerat per Bar. z alios. in l. i. s. ff. de iur. om. iud. z in c. si. de offi. deleg. vi. de l. y. in l. i. s. que sit longa consuetu. Inmo. in l. si vero. s. de viro. sol. ma. in prin. a fallentia. Et an officium iudicis sit idem quod ex ceptio. ter. an l. p. la. z in l. i. s. ff. de petito. her. z Barr. in l. i. s. z in parui. ff. quod vi aut clam. quod sequitur Ant. de But. in c. item cum quis. de resti. spolia. z Per. de Anch. in cle. s. de sequest. pos. z fructu. z in c. canonu. statuta. de cōsti. z Bal. z ang. in l. plane. z l. si. p. alleg. z in l. i. s. de cond. indeb. z in l. si non fortez. co. ti. pro quo rum concessa vide Inmo. in l. i. s. ff. a quibus appon. licet.

LEX VI.

Super. Ho. casum specialem vbi onus de culpa al terius tenetur. Et istud est vnum munus va niculariorum. pro quo res eorum sunt obligate, vt s. de p. d. n. au. per totum. Et hoc intelligit gl. quando sua cul pa naufragium contingit, que culpa colligitur ex pluribus, vt in gl. qua no. C. ultimo no. qualiter debes recipere ratione ab offi ciali publico. q. ut afferit se aliquid perdidisse, nam non debet sibi imitari, si sui culpa accideret, alias secus. De modo autem proba di hoc quod sui culpa aciderit, dicam i. ti. s. l. quod ad presens, z sibi de hoc tangam, hic non sunt alia.

De metallarijs, & metallis, & procuratoribus metallorum. Rub. VI.

LEX I.

Erpensa. Ad euentiam totius ti. de s. ves scire quod illi qui fodunt metalla dicuntur metallarij, z quod pro primo in troitu in illud officium debent soluere octo scrupulos illius metalli. ad quod fodendum accedit quod non soluit amplius quam semel, vt hic. z de eo quod fodit, debet dare quolibet anno vnam libram fisco, que sit vna vnciarum, vt i. pro. nisi aurum fodiat, quia sufficit tunc si annuatim soluat septem scrupulos, vt i. l. per annos. vltra hoc de toto quod percipit facta purificatione metalli, debet fisco dare suas decimas, hoc est de decem partibus duas si fodit in pu blico, si fodit in priuato, vnam fisco soluit, residuum sibi retinet, i. eo. l. iij. Qui vult esse metallarius, tenetur soluere octo scrupu los, z metallum qui vult vendere, debet vendere fisco pretio com petenti, h. d. C. i. Ho. cuique licere fodere metalla secundum for mam huius legis z glo. opponit quod plus debeat soluere, vt i. l. pro. vel minus, vt in l. per annos. Solue vt dicit in euentialib. licet glo. variet. C. Quero quid dicatur scrupulus. Ho. hic. vt referit in summa, hoc perquisiuit a medicis, z exponit vt in gl. seci dam Ho. z secundum eos dicitur scrupulus r. pars vncie, licet Dia. aliter intellexerit quod scrupulus dicatur tantuz ponderis quod octo faciant iij. vncias. Et sic illa lex concordat cum ista. Sed Hugo dixit aliter, vt no. in l. per annos. vbi dicit q. s. scrupu lus est pondus sex siliquarū, siliqua autem est quarta pars vncie vt i. liberto. s. filii. ff. de annu. leg. z no. per gl. s. de epi. z cleri. anth. sed hodie, z secundum hoc scrupulus est vna vncia cuj dimidia, quia tamen hoc dubium est, standum est opi. Ho. quia scrupulus ponit esse minoris ponderis, z sic in dubio est contra fiscum, vt l. non puro. ff. de iur. fil. C. ultimo nota ex hoc sine quod colonus d. s. porius vendere domino fructus quam alij. iusto tamen pretio.

ADDITIONES.

- ALEX. Adde ad istum tex. omnino no. per Pau. de ca. in l. di uoatio. s. si vir. ff. sol. mat. in fi.
B Serupulus. Vide tu do. Bar. Lep. in l. in itinere. in fi. princ. de ver. sig. vbi no. habes de singulis generibus ponderuz adde quod no. in apostil. ad Jacob. Rebus. hic nu. j. in vers. Hugolinus. dicit quod scrupulus alias etiam potest dici, scrupulus, vt per Lep. in loco. s. alleg.
ALEX. Hoc sequitur Lud. in l. i. ff. sol. mat.

LEX II.

Libra regulariter intelligitur duodecim vnciarum, Metallarium debet soluere vna libra metalli iij. vnciarum, Sed quero in dubio, quot vnciarum intelligitur libra. Resp. duodecim, vt i. l. eorum in u. s. ff. de i. no. ff. de h. in si. z Insi. de heredi

qua. z disse. s. hereditas, nisi aliter consuetudo se habeat, vt hic, z in quibusdam ciuitatibus in venditione quarundam rerum inu telligitur libra xvij. vnciarum, quibus consuetudinibus standū est in ipsis ponderib. z mensuris, vt l. Imperatores. ff. de contra hen. emp. z vt omni tollatur bilatario p. mensuras, z pondera pu blica ad que recurritur, vt l. modio. s. de suscep.

LEX III.

Antei. Facilis est tex. Nota istud, q. s. de lapidia bus qui foduntur in p. d. s. priuatorum, fiscus debet habere decimam.

LEX

III.

Im procuratores. Officiales ad es rigendum metal illud officium perficiant, hoc dicit.

LEX V.

Er annos. Sodicentes aurum pro canone omni anno septes scrupulos te nentur exsoluere, h. d. Ho. istud vulgare tantum im portat pro homine. ac si diceremus pro quolibet hoie soluatur tantum, vel quilibet soluatur tantum.

LEX

VI.

Uosdam. Non pot quis tantum effodere q. er hoc aliena edificia destruantur, h. d. Ho. gl. quod de iure licet in alieno perquirere lapides, nisi per hoc edificia destruantur.

LEX VII.

Metallarij. Adscripti ad fodendum metalla. si aufugerint ad aliud officiu, retrahuntur, etiam si familiares Principis fuerint, h. d. Ad euen dentiam scias q. s. metallarij sunt homines liberi, licet sint adscri pti ad illud munus, facit s. de ser. fu. l. vlti. Nota hic arg. q. si sta tutum dicat quod comitatus reponatur in comitatu, q. s. los cum habet etiam si comitatus esset de prioribus. Et sic vide il li. qui sunt domestici Imperatoris retrahuntur ad primam cons ditionem. Bloss. est hic, que tractat quomodo de vna conditione quis transferatur in aliam. Sic vt in eadem, s. sumitur de sum ma Ho. de verbo ad verbum.

De marilegulis, Rub. VII.

Ho. continuat rubricam, z exponit eam, singula verba expo nam in tex. z legib. ad quas gl. remittit. Quero verum isti homi nes sint liberi vel serui, gl. z Ho. in sum. inquit quod sint ferui. S. puo quod hoc non sit necesse quamuis verum est dicere q. s. sint liberi adscripti, tamen ad istas conditiones, de quibus infra debis quod patet, quia dabant pecuniam ad hoc, vt ad ipsas co ditiones assumerentur, quod non esset, si serui essent nullus enim daret pecuniam vt seruus fieret, vt i. eo. l. j. Item quandoque libe rabantur dando substitutum, vt i. eo. l. si quis ex corpore, quod non esset in vero seruo. Item inueniantur quedam leges quod co trahebant matrimonium, vt Leticimus. ff. eod. z l. i. iur. illegit. ergo serui non erant. s. de incest. nupt. l. cum ancillis.

LEX I.

Monetarios. Adscripti ad eundem mo netas Principis non liberatur dicatur monetarij, inquit etiam hoc lex quod isti vocentur letarij, sed magis sunt liberi conditionarij.

LEX II.

Baphij z generij. Primo pot q. per rictores z tertioz p. male faciunt, h. d. vs que sibi, z species baphij, tinctoris, commercij, z tertioz, vt videtur in glo. rubrice. per q. s. subau dit mals facientes, z nostra priuat substantia. i. patrimonij. Princi pis tenuatur, id est, minuit. Hoc autem sic duob. mod. i. prior. de clarat z species generij, i. panni contexti. Ad euentiam scias q. s. ista sinitura, de qua panni domus principis tinge bant, erat mul tum carajm pretio. facit i. eo. si q. nauicula. z j. ti. j. velleria. Loro i. pebant ergo isti vel faciendo debiles pannes, vt modicum recu perent.